

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4.—
» Nemčijo . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte po 20 h za 1 cm². Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravništvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvó lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohran. račun št. 96.232.

Leto XXXV.

Celovec, 1. septembra 1916.

Št. 35.

Romunija napovedala vojsko Avstriji.

Nemčija napovedala vojsko Romuniji. Italija napovedala vojsko Nemčiji.

Dalje časa sem so poročali listi čveterozveze, da bo Italija napovedala Nemčiji vojsko. To samo na sebi ne bi vojnega položaja prav nič ne izpremenilo. Zato tudi ta vojna napoved ne bi bila iznenadila, če ne bi se vjemala z dnem, ki so ga imenovali v Romuniji kot odločilni dan za Romunijo. Wolffov urad je dne 27. avgusta o italijanski vojni napovedi poročal:

Kraljeva italijanska vlada je po posredovanju švicarske vlade dala sporočiti cesarski vladi, da se od 28. avgusta naprej smatra z Nemčijo v vojnem stanju.

Kar hitro nato je došla brzobjavka:

Dunaj, 28. avgusta. Včeraj ponoči je prišel kraljevi romunski poslanik v zunanje ministrstvo, da odda noto, po kateri se smatra Romunija od 27. avgusta ob 9. uri zvečer v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko.

Dne 28. avgusta je že poročal iz Berolina Wolffov urad, da se skliče zvezni svet k takojšnji seji. Še istega dne je napovedala Nemčija Romuniji vojsko. Wolffov urad je z dne 28. avgusta poročal:

Ker je Romunija, kakor že sporočeno, ob sramotnem prelomu pogodb, sklenjenih z Avstro-Ogrsko in Nemčijo, napovedala včeraj vojsko našemu zavezniku, je dobil cesarski poslanik v Bukarešti navodilo, da zahteva svoje potne liste in romunski vladi izjavi, da se sedaj tudi Nemčija smatra v vojnem stanju z Romunijo.

Vojna napoved Romunije po zadnjih ukrepih romunske vlade pač ni nobenega iznenadila. Izključeno ni bilo upanje, da bode treznost med

Romuni zmagala in bode Romunija ostala nevtralna, ker sta romunski kralj in ministrski predsednik do zadnjega zatrjevala, da ostane Romunija nevtralna. Romunska vlada je igrala grdo, hinavsko vlogo. Ministrski predsednik Bratianu je še 27. avgusta dopoldne sprejel našega poslanika grofa Czernina in izjavil, da zamore, hoče in bode vzdržal nevtraliteto in da bo popoldanski kronski svet to dokazal. Medtem pa je imel romunsko vojno napoved s podpisom romunskega zunanjega ministra Porumbaru v rokah že romunski poslanik na Dunaju. Prejšnji dan, 26. avgusta dopoldne je bil grof Czernin sprejet v avdienci pri kralju Ferdinandu. Ta je izjavil, da noče vojske in upa, da se bo kronski svet odločil za nevtraliteto.

Kaj pa da je romunska vlada v resnici nameravala, dokazujejo njene odredbe pred napovedjo vojske. Že pred nekaj dnevi pred napovedjo vojske so bili v Romuniji rekvirirani vsi avtomobili in šoferji uvrščeni v vojaško službo. Na višjih poveljniških mestih se je zgodilo mnogo izprememb. Da bi žetvena dela pravočasno dokončali, je dobilo mnogo vojakov dopust. 300 vagonov petroleja, bencina in soli, ki jih je kupila Bolgarija, se je polastila vlada. Notranje ministrstvo je izdalo strogo odredbo zoper kontrebando. 3000 vagonov žita, ki so bili v Galacu pripravljani za transport, je bilo tudi konfisciranih. Po laškem listu »Secolo« se je v istem času, ko je Bratianu oficijelno izjavil, da bo Romunija nadaljevala nevtraliteto, začel prehod ruskih čet čez Romunijo v Dobrudžo. »Adeverul« je 26. avgusta poročal, da je bila dne 15. avgusta podpisana diplomatska in pred nekaj dnevi vojaška konvencija (pogodba) s čveterozvezo.

To hinavsko vlogo Romunije potrjuje tudi sledeče poročilo z Dunaja: Tik pred izbruhom vojske je Romunija naročila na Dunaju blaga za domačo potrebo in za druge namené in enajsti Merkurjev vlak je še v času, ko je bila vojska Avstriji že napovedana, vozil proti romunski meji. Ta vlak je imel 23 vagonov in je bil dne 28. avg. zjutraj vstavljen v Kološvaru, torej ne daleč stran od romunske meje. Ravnotako je bila vstavljena tovorna ladja, ki je prevažala 47 vagonov. Zvsem je šlo v Romunijo 10 Merkurjevih vlakov, ki so imeli vsega skupaj 263 vagonov. Blago je povečini obstalo iz kemikalij, stekla, steklenic, pohištva, železnine, žice, porcelana, papirja itd. Vrednost tega blaga je znašala kake tri milijone kron.

Obljubljena cena za vojno napoved.

„Grazer Volksblatt“ poroča iz Amsterdama: Poslaniki Rusije, Francoske in Angleške so zadnje dni delali z velikim pritiskom, da bi odvrnili Romunijo od nevtralnosti. Skoro nepretrgoma so se vršila posvetovanja z Bratianom in njegovimi zaupniki. V poučenih krogih so bili tako poučeni, da bo pogodba Romunije s čveterozvezo v tistem trenutku sklenjena, ko bodo sprejete Bratianove zahteve za pomoč Romuniji. Bratianu je razen Bukovine in Sedmograške zahteval tudi ves Banat, od Romunov obljudeni del Srbije in vso Besarabijo. Misel, da je Romunija zahtevala toliko zato, da bi bilo dovolj povoda, da ne bi bila Romunija zapletena v vojsko, se je torej izkazala za napačno. Čveterozveza je vse Bratianove zahteve brez pridržka sprejela.

Podlistek.

Svete Višarje v avgustu 1916.

(Jernej Hafner.)

(Konec.)

Oltarji so poleg ogrodnega zidovja edino, kar ni popolnoma porušeno. Glavni oltar ima docela razbito mizo, srednjo stopnico prelomljeno in izvrženo, nekaj manjših kamenitih okraskov okrušenih, nekamnito okrasje uničeno. Pač pa stoji stebričevje, pod stropom samevata očrnela angeljčka, ki preplašeno in žalostno gledata na razdejanje pod seboj. Tudi zelo priprosta slika početka višarske božje poti v glavnem oltarju (prikazen Matere Božje pastirju med ovci), risana (menda) na pločevino, je nepoškodovana, nekoliko začrnela. Za oltarjem vise še tri črne podobe, dve leseni nogi in kitica belih las; na evangeljski strani slone tri berglje in pod stropom visi slika »Ecce homo«. Železna ograja okrog oltarja je nepoškodovana, le les obhajilne mize tuintam od ogorkov ožgan. Po tleh okrog oltarja leže med ometom: polomljeni kameniti angeljčki, kite las, okvirji slik, pločevina in drugi ostanki okrasja, kilni pasovi. — Oltar na evangeljski strani v ladji (Zavetnica Marija) ima razbito mizo in angeljčke ob strani; tudi nekaj kamenčkov iz tlaka na mozaiku je izpadlo. Sicer pa je oltarna slika v celoti ohranjena, ravnotako kipa apostolov ob strani. Sv. Pavel ostro gleda (skozi obok k kapeli sv. Jožefa in podrto steno) k Italijanom na Mitagskofel in drži proti njim na meč odprto knjigo, v kateri se bere latinska vrsta 13. iz I. lista do Korinčanov, XIII. poglavje: »Zdaj pa ostanejo

vera, upanje in ljubezen, to troje; največja med njimi pa je ljubezen.« Izpod njega pa žuga z desnico v isto smer, od svojega mesta odtrgani, basreliefni angeljček iz kamna. Sv. Peter trdno drži ključne nebeškega kraljestva in se z nevoljo v obrazu obrača proč od Lahov, ne pravi pa nič. Na ta oltar Lahi lahko gledajo z daljnogledom. Morebiti je tudi kateri tistih, ki so podpisani po stenah višarskega svetišča, zdaj tam na nasprotnih višinah. Bog ve, če mu ni hudo pri srcu in sram v licu, ko gleda na razvaline Sv. Višarij. — Oltar sv. Ane v levi kapeli, basreliefni marmor je ohranjen. Le kosec okvirja je odbit, miza in stopnica okrušena. Kakor živa slika iz prihodnosti, ko bo krščanska slovenska mati iz zgodovinske knjige o slovenskih božjih potih pripovedovala mali hčerki o tisti hudi vojski, ko so sovražni Lahi podrli s kanoni Marijino hišo na Sv. Višarjah, a so jo po vojski verni, požrtvovalni Slovenci iznova, še lepšo, postavili. Ravnotako stoji oltar sv. Jožefa v desni kapeli, le okvir in miza malo okrušena, četudi so stene te kapele največ trpele. Naj bi vplivala ta čudovito ohranjena basreliefna, marmorna slika, ki predstavlja sv. Jožefa, nagnjenega z žago v v roki nad desko, ki jo drži detinski Jezušček, na slovensko ljudstvo po vojski in je nagnila, da z marljivostjo, vzlic svoji revščini, postavi novo cerkev, v vzpodbudo zanamcev k pridnosti in pobožnosti očetov. — Prižnica iz marmorja je najbolje ohranjen predmet v cerkvi. Ostala je čisto nepoškodovana, le sklepni kamenčki nad ploščami z evangelisti in napisu so odleteli (najbrže od zračnega pritiska granat), izvemši onega nad evangelistom sv. Matejem. Lesena strešica nad prižnico je zgorela. Začudenje vzbuja dejstvo, da so pri tolikem razdejanju ostali vsi oltarji v

glavnem ohranjeni. Nikjer ni najti nobenega kosa izstrelkov, ki so požgali in porušili svetišče. Zato sem si nabral — Kropar — poln žep žrebljev za spomin in odpustke s Sv. Višarij za sorodnike; bolj primernih predmetov ni bilo najti. — Okoli cerkve leže deščice od zgorele strehe, ogorelo tramovje in kamenje. Pokopališče je nedotaknjeno. Hiše so skoro vse zgorele in deloma porušene, vse lesovje, celo stropi, iztrgano; le zadnja hiša proti Žabnicam ima nepoškodovano streho. Župnišče je znotraj zelo opustošeno, streha odtrgana, a zidovje nepoškodovano.

Razgled je bil ta dan krasen. Posebno učinkovit je bil pogled na Mangart v zahajajočem solncu. Trdno, mirno in mogočno je stal sivi očiak pod rdečim oblakom. Naj izprosi višarska Mati božja pri Vsemogočnem, da bo tudi rod njenih udanih častilcev tako trden ostal v službi božji in v obrambi domovine!

Noč se je bližala, ko je pripomnil k moji razlagi o gorah Šgiritus, da ga zebe in je pozno. Urno sva skočila po bregu proti Žabnicam. Drugo jutro po prvi službi pri barakah, kamor so tudi prišle nekatere ženske in otroci, ki še prebivajo v teh grapah, sva pospravila mašno pripravo zopet v nahrbtnik in šla poldrugo uro dalje ob potoku na senožeti v gozdnatem pogorju med Kanalsko in Ziljsko dolino. Tam prebiva kakih petindvajset družin iz Žabnic, daleč od cerkve. Tuintam zajde k njim kak vojaški duhovnik, da jim mašuje. Zlasti so bili veseli, ko so po dolgem času slišali pridigo v materni slovenščini in pa po Sv. Višarjah so povpraševali. Bog jih usliši in nam kmalu podeli zmagovit mir! Hišo višarske Marije pa naj bi kmalu postavili, okrasili in vneto obiskovali krščanski Slovenci vseh pokrajin!

Romunija prekosila Italijo.

Tako zavratno in brez vsakega sramu kakor je ravnala z vojno napovedjo Romunija, ni postopala niti Italija, čeravno je ves svet prepričan, da je ravnala Italija grdo, verolomno, izdajalsko. Italija je nekaj tednov pred vojno napovedjo skušala dokazati, da vsled naše vojne napovedi Srbiji ne obstoji več avstro-ogrsko-italijanska pogodba, in je to naši vladi naznanila. Šele potem, ko je mislila, da se je v očeh poštenih ljudi oprala, je napovedala vojsko, čeravno naša država nikdar ni priznala, da bi bila postopala tako, da bi s tem razveljavila pogodbo z Italijo. Romunija pa je bila do istega trenutka, ko je napovedala naši državi vojsko, po obstoječi pogodbi naša zaveznica. Tudi dejstvo, da je Romunija začela vojsko v istem trenutku, ko je napovedala vojsko, je menda brez primere v novejši zgodovini. Romunija je vse ozire, ki jih zahteva poštenost in čast, poteptala in padla še globokeje kakor Italija.

V Romuniji pa se bojo še kesali, da so začeli vojsko. Še niso na lastnem telesu okusili težav in gorja vojske, te šibe božje. Tudi si gotavo predstavljajo pohod na Sedmograško mnogo lažje, kakor je mogoče. Tudi Italijani so mislili, da bodo z godbo vkorakali v Gorico in Trst in da bodo v kratkem na cesarskem Dunaju.

Naši so sicer poizkusili vse korake, da bi odvrnili Romunijo od usodepolnega koraka, toda ukrenili so tudi vse potrebno za slučaj, da romunska vlada omaga. Romuni si bodo ob Karpatih pobijali glave kakor Italijani ob nizkih gričih ob Soči. Zavezne armade že stoje z našimi ramo ob rami ob Donavi in v Sedmograški in čakajo romunskih verolomnikov.

Prvi streli ob romunski meji.

Naše uradno poročilo z dne 28. avgusta pove, da je že 27. avgusta zvečer na južnovzhodni in vzhodni ogrski meji z zavratnim napadom naš novi sovražnik izmenjal z našo mejno stražo prve strele. Na prelazu Rotenturm in na prelazih južno-zapadno in južno od Brasso so dne 28. avgusta zjutraj na obeh straneh stopile v boj sprednje čete in pripeljale prve romunske ujetnike.

Madjari in Romunija.

Predsednik ogrske državne zbornice Pavel pl. Beöthy se je izrazil: Čveterozvezi se je z grdimi sredstvi posrečilo pognati Romunijo v vojsko. Madjarski narod se bo s skrajno odločnostjo maščeval nad verolomnim roparskim pohodom svojega sosedu, in vražji načrt naših nasprotnikov se bo izjalovil ob naši sili in moči naših zaveznikov. Tega novega dogodka ne smemo omalovaževati, vendar smemo s popolnim zaupanje zreti v bodočnost, ker z združenimi močmi bo tudi ta sovražnik premagan.

Vojaška moč Romunije.

Romunska armada postavi čet prve linije 6 armadnih zborov, kakih 350.000 mož. Z izvežbanim moštvo aktivne armade in rezerve postavi na bojišče seveda veliko večje število, morda kakih 600.000 do 700.000 mož. Romunski armadni zbor sestoji iz 2 linijskih in 1 rezervne divizije; vsaka linijska divizija ima 4 pešpolke po 3 bataljone, 1 lovski bataljon, 1 artiljerijsko brigado z 2 polkoma, vsak s 6 baterijami in 1 konjeniškim polkom s 4 škadroni. Armadni kor ima nadalje 1 divizijo poljskih havbic s 3 baterijami. Rezervna divizija sestoji iz 4 rezervnih polkov, ki imajo po 4 bataljone, 1 rezervnega lovskega bataljona, 1 rezervnega artiljerijskega polka s 5 baterijami in 4 topovi, 2 škadronov in 1 baterije poljskih havbic. Od tehničnih čet je vsakemu armadnemu koru pridelen 1 bataljon pionirjev s 3 pionirskimi kompanijami in 1 kompanijo telegrafistov. Kori so s tremom za mostove bogato oskrbljeni. Romunija ima tudi podonavsko brodogradnjo, oklopne topovske čolne, patrolne in druge čolne.

Dogodki na Grškem.

Bivši grški ministrski predsednik Venizelos misli, da je prišel zanj ugodni trenotek in dela za čveterozvezo s polnim parom. Preko Ženeve se poroča, da je 28. avg. organiziral v Atenah veliko zborovanje, na katerem so menda demonstrirali proti grškemu generalnemu štabu. Čveterozveza je začela na Grško zopet pritiskati in je zahtevala odstranitev načelnika generalnega štaba Dusanisa. To priznavajo francoski listi. In Dusanis ter podnačelnik polkovnik Metaxas sta bila vsled kraljevega odloka res odstavljena. Za načelnika generalnega štaba je bil imenovan general Mošopolos, poveljnik 3. grškega armadnega zbora. V Atenah se mudi Pašić in srbski notranji minister Draković. Pašić je imel že več pogovorov z Venizelom. Venizelovi listi so zopet začeli pisati o srbsko-grški pogodbi in trdijo, da je še v veljavi. Tako piše tudi list srbske vlade v Solunu.

Grški vojaki so imeli tudi manjše spopade z Bolgari, ki prodirajo po grškem ozemlju. Vsekako te vesti potrjujejo, da je Grška pred odločitvijo.

Položaj na bojišču.

Ruska ofenziva stoji. Le manjši in slabejši ruski napadi v Bukovini, severno od Mariampola in južno od Zborov so bili odbiti. Vsa pozornost je obrnjena sedaj na romunsko mejo, kjer so se takoj na vseh prehodih čez 600 kilometrov dolgo ogrsko-romunsko obmejno gorovje začeli boji. Kjer je sovražnik zadel na naše, boja vajene čete, je odnesel krvave glave, zlasti severnovzhodno od Oršove (ob Donavi na ogrsko-romunsko-srbski meji) pri Petroseny, pri Vöröstorony (prelaz Roten Turm), na višinah južno od Brasso (Kronstadt), kjer je hrabri szekelski pešpolk št. 82 branil domačo zemljo, in na gorovju Gyergio. Le ker so romunske obkoljevalne čete nadaleč okoli posegle, so se naše naprej pomaknjene čete umaknile nazaj na pripravljene in po načrtu določene postojanke. Naše podonavsko brodogradnjo je obstreljevalo petrolejno rafinerijo pri Giurgiu.

Italijani so obnovili svoje ofenzivne poizkuse na Tirolskem in na primorski fronti. Številni njihovi napadi na Cauriol so bili odbiti. Nadaljni napadi na škrbino Cauriol in Cima di Cece so bili odbiti, vrh Cauriol so po hudem boju zasedli sovražniki. Več italijanskih sunkov proti naši Rufredo-postojanki v Dolomitih se je ponesrečilo. V odseku Plöcken je skušala sovražna infanterija s krepko artiljerijsko podporo prodirati, pa je bila odbita. Ravnotako pri Novi vasi južno od Vipave.

Na makedonskem bojišču so Bolgari na svojem desnem krilu napredovali in se borijo s Srbi na Čeganski planini, severno-zapadno od jezera Ostrovo. Dalje severnovzhodno napadajo na fronti Moglene Srbi. Bolgarom se je posrečilo odbiti srbske napade in zasedi višine južno od Zborsko. Tudi levo bolgarsko krilo je napredovalo in se bliža izlivu Strumice v jezero Tahino. Bolgari so 25. avgusta zasedli Kavalo.

Na francoskem bojišču se vršijo krvavi boji. Francozi in Angleži so sicer nekoliko napredovali, toda njihovi napadi so bili krvavo odbiti na novi črti Thiepval—Farme du Mouquet—južno od Pozieres—gozd Delville—Guillemont—Maurepas—Clery. Boji se nadaljujejo. Desno od reke Maas so se francoski napadi med Thiaumont in Eleury ponesrečili.

„Deutschland“ doma.

Podmorska ladja „Deutschland“ se je srečno povrnila. Ušla je 32 sovražnim ladjam, ki so prežale nanjo. Kod je plula, se ne ve. Tja je potrebovala 17 dni, nazaj pa mnogo več. Seboj je pripeljala 50.000 kg niklja in surovega gumija ter zlata v vrednosti 2.000.000 frankov. Pripeljala se je v Bremen, kjer so posadko, 29 mož, z velikanskim navdušenjem sprejeli. Krov je bil od vremena in morja močno poškodovan. Ameriška vlada je postopala nasproti ladji popolnoma pravilno in je varovala strogo nevtralnost. Drugo podmorsko ladjo „Bremen“ pričakujejo v Baltimoru.

Dnevne vesti.

Kn. šk. Marijanišče. Šolsko leto 1916/17 se bo otvorilo dne 18. septembra s sv. mašo ob 8. uri. Zato morajo priti vsi gojenci v bogoslovnico dne 17. septembra. Za sprejem v prvi gimnazijski razred je določen 16. september za izpit. Zato morajo gojenci, ki še morajo napraviti sprejemni izpit, priti že 15. septembra v Celovec. Vsi gojenci se opozarjajo, da si pravočasno oskrbe potovalne legitimacije.

Presojevanje o kovinastih rečeh s posebno umetniško ali zgodovinsko vrednostjo. Za presojevanje kovinastih reči posebne umetniške ali zgodovinske vrednosti sta bila dosedaj nastavljena gospoda deželni arhivar dr. Avgust vitez Jaksch pl. Wartenhorst in stolni kapitular Matej Grösser. Namestu njiju je imenovala za strokovna izvedenca c. kr. centralna komisija gospoda c. kr. višjega stavbenega svetnika v p. Pavla Grueberja in c. kr. sodnega pristava v p. Ernestn viteza pl. Burger, oba v Celovcu.

Za koroški vdovski in sirotinski zaklad je poslala na deželno vlado koroško kot zbirko povodom Najvišjega rojstnega dneva Njega Veličanstva gospa Madeleine Plasser 505 K 70 v; okrajno sodišče v Šmohorju je poslalo kot zbirko v okrožju okrajnega sodišča šmohorskega v isti namen 580 K.

Naredba o varstvu doraščajoče mladine. C. in kr. poveljstvo vojne skupine gen. polk. nadvojvode Evgena je izdalo naredbo o varstvu doraščajoče mladine, kateri spadajo moške in ženske

osebe pred dopolnjenim 17. letom. Prepovedano jim je javno kaditi tobak in se po 9. uri zvečer potikati po javnih prostorih. O tej nad vse hvalevredni naredbi še izpregovorimo.

Nezrel krompir. Poročajo, da prihaja letos na trg mnogo nezrelega krompirja, ki so ga pre zgodaj izkopal. To je iz zdravstvenega in gospodarskega ozira obžalovati, ker je nezrel krompir za prehrano brez vrednosti, celo škodljiv, se lahko pokvari in da le malo pridelka. Krompir se naj ne izkoplje prej, dokler krompirjevka ni rumena ali usehla. Dokler je krompirjevka zelena, še dovaža repici moč. Čim bolj tekoč je krompir na prerezu, tem manj zrel je. Če se je krompir pre zgodaj izkopal, se zorenje še potem lahko pospešuje, če se položi v zaboj s suhim peskom ali suho zemljo in se zaboj postavi na suh in solnčen kraj in se pusti tam tako dolgo, da postane prerezan krompir manj voden. Sicer se pred nakupom zelenkastelega krompirja svari.

Hudo ranjen slovenski letalec. Prekmurske „Novine“ poročajo: Prekmurski Slovenec štabni narednik Štefan Hozjan je nad Gorico sestrelil dve sovražni letali, a je bil tudi sam hudo ranjen. V taborski bolnišnici ga je obiskal nadvojvoda Jožef in vložil zanj prošnjo, da dobi zlato hrabrostno svetinjo. Z bojišča so odpravili Hozjana v bolnišnico v Kanižo.

Slovenski koroški abiturijent padel v Galiciji. Enoletni prostovoljec Matevžič Fric, korporal, je padel v začetku julija 1916 v Galiciji. Celo leto se je že bojeval na laškem bojišču. Ko je prišel v Galicijo, je baje že prvi dan v bližini Kolomeje padel. Vsebina zadnje dopisnice njegovemu tovarišu-sošolcu zveni čuda domotožno: „Med vožnjo skozi Ogrsko. Občudujem velikansko ogrsko ravnino. Dozdeva se mi, kakor bi gledal vse to-le v sanjah; kajti enajst mesecev oko ni videlo ničesar drugega ko gorovje in skalovje. In sedaj zre po široki ogrski planjavi... Ne veš, koliko mislim ravno sedaj te dni na te, na maturo, na dijake sploh. Druga leta so se začele počitnice, a sedaj... Mnogo sreče in slovenskih pozdravov, ves tvoj Fric.“ Spavaj mirno! Na svidenje nad zvezdami!

S harmoniko v boj. „Straža“ poroča: Ko so prodirali oddelki celjskega 87. pešpolka neprestano proti sovražniku, in imeli vsled sovražnega ognja od vseh strani zelo težke izgube, je vzel pešec Franc Jevnišek harmoniko v roke, izročil svojo puško tovarišu ter se postavil na čelo prodirajočega oddelka. Čepico si je djal v žep in je začel igrati cesarsko pesem, neprestano prodirajoč proti sovražniku. Moštvo, ki mu je sledilo, je s pevanjem cesarske pesmi udrlo v sovražno postojanko in jo zavzelo. Za ta junški čin je bil Jevnišek odlikovan z zlato hrabrostno kolajno. Slava slovenskemu junaku!

Dva nova koroška poročnika — Slovenca. Kadet Peter Jarnik, c. in kr. pp. 97, in praporščak Miloš Lečnik, c. in kr. pp. 45, sta postala s 1. avgustom 1916 poročnika. Zадnji je bil pred kratkim odlikovan s srebrno kolajno drugega razreda. Čestitamo!

Slovenski koroški praporščak ujet pri Gorici. Grafenauer Josip, praporščak pri nekem dalmatinskem pešpolku, je bil pri zadnji laški ofenzivi proti Gorici ujet. Pred par meseci je bil odlikovan s srebrno kolajno prvega razreda.

G. o. Gabrijel Bajec se je srečno zglasil od Sv. Križa, kakor smo že omenili. Sedaj objavljamo pismo, ki ga je g. oče poslal našemu uredniku in ki opisuje doživljanje g. o. Gabrijela med obstreljevanjem Gorice. Pismo slove: Včeraj sem izvedel, da me imate za mrtvega. Še sem živ, pa še kako! Ali prav komaj sem smrti utekel. V soboto, dne 5. avg. zadela je zopet velika granata pri Usmiljenih bratih zvečer ob 1/2 7. uri. Ubila je blagega 72letnega starčka o. Vita Krikavo, subprijorja in hudo poškodovala o. Longina, priorja. Posljejo po me, brž hitim med strašnim bobnenjem in žvižganjem. Pa subprijorja najdem že mrtvega, vsega ožganega, priorja pa so bili že prepeljali v bolnišnico usmiljenih sester v via Dreossi. V nedeljo sem maševal tamkaj in obiskal in obhajal ranjenca priorja in se vračal domu. Ljudje bežali ven iz mesta proti Panovcu — bežali in jokali — nekdo mi reče, „bežite, nikar ne hodite v mesto, strašno je“. Na levo in desno so mi padale granate in se sipali šrapneli. Dospel sem na trg Sv. Antona. Dva metra pred menoj se razpoči ognjena granata, naenkrat se zasveti po celem trgu lučka pri lučki. Skočim proti palači, da bi ubežal v vežo, pa vrata so bila zaklenjena. „Povero padre, povero padre!“ (ubogi pater) kličejo na nasprotni strani, jaz pa jo uberem preko ogenjčkov proti via Rabbata, kar počti šrapnel in uberem jo nazaj na trg Sv. Antona in vedrim v neki veži, potem pa brž nazaj v via Rabbata, toda od veže do veže sem begal in zavetišča iskal, tako gosto so pokali topovi. Pridem domu, čakalo je še nekaj preplašenih ljudi za spoved, bila je

sv. maša pri oltarju Srca Jezusovega na epistelski strani, ravno konec je bil. Odidem proti kuhinji, kar prijoka granata, zažvižga in trešči, vsi koščki stekla, kar ga je še ostalo po oknih, zažvenketajo po tleh; prah in dim ob gromenju zidu se privali po vseh hodnikih, v cerkvi strašna panika. Granata je zadela v kapelico sv. Frančiška na evangeljski strani in porušila zid do tal, oltar raznesla po cerkvi, in velikanski kip sv. Frančiška v objemu Kristusovem leži vznak na kupu groblje. Ker je bila sv. maša na drugi strani je bilo ljudstvo vse skupaj, le nekaj jih je sedelo v bližini nesreče. In čudno, ne eden ni bil ubit, ne eden težko ranjen, 6—8 ljudij le lahko ranjenih. Ljudje vpijejo, jokajo, begajo, pa ne upajo se na cesto, cel naval ljudstva udere v samostan, v refektorij in naprej dol v klet. Moški, ženske, otroci, vse se gnete v kleti in jokajo in molijo, granate pa treskajo naprej in naprej. V pondeljek sem šel ob 3. uri popoldne k usmiljenim bratom, da opravi pogrebne molitve, dvakrat sem se ustavil in se vračal nazaj, pa mislil sem si, naj že bo karkoli, naprej! in opravil sem in se vračal kakor zajec nazaj domu. V torek je vihra vihrala naprej. Ob 1/2. uri prileti šrapnel, predere streho in strop pred mojo celico in opraska še enkrat moje stene. Ni me bilo notri. Uro pozneje pa pride poročilo: „brž nemudoma ven in naprej proti Ajšovici.“ Popadem torbo, ki sem si jo bil izposodil, sicer ko bi bila moja, bi jo bil pustil, in dežnik ter v sandalih sem jo mahal proti Panovcu. Kako sem bil miren, ko sem prišel do „Bajte“! — Na dežnik sem nasadil Lovrenčevo torbo in na ramo ž njo sem jo brisal proti Šempasu. Če kdo ne ve, kako daleč je iz Gorice v Šempasu, mu vem povedati jaz, ne prav poldrugo uro, če bežiš pred granatami. V Šempasu so me pa begunci vzeli na voz in visoko, visoko gori sem sedel, kakor na kakšni opazovalnici; v Batujah so šli vozovi drugo smer, jaz pa sem šel proti Selu, pridrdra vojaški avtomobil, prijazen častnik, Hrvat, ustavi in me povabi, in to je bil še najboljši del te tridnevne; na Cesti izstopim in bil sem v Sv. Križu. Drugi dan sem šel po legitimacijo, da smem v Celovec in eventuelno iz Celovca v Gorico po svoje reči, kadar se bo dalo. Zdaj je že dva tedna, pa odgovora še nisem dobil, najbrž pojdem še po eno, s katero se ne bom nazaj v Gorico oziral, kakor Lotova žena, ampak le gor v Celovec, to bo najbrže prihodnji teden. Vprašuje se, kaj je s frančišk. o. Aleksandrom? Včeraj sem dobil poročilo po beguncih, da je ostal na Kostanjevici; prišla je laška straža, in je laški častnik nastavil revolver in ga ustrelil. To je govorica, le govorica, sicer pa res nihče nič ne ve o njem. Zadnje dni pa je bil en samkrat t. j. v pondeljek pri nas, pa še niti vedel ni nič o nesreči pri usmiljenih bratih, hotel je tja, pa jaz sem ga pregovoril in vrnil se je na Kostanjevico. Srčno in odličnim spoštovanjem pozdravljam Vas in moje znance. O. Gabriel Bajec. (Med tem se je g. pater povrnil v Celovec. Ured.)

Plačam najvišje cene!

Kupim iz cele Koroške in sosednje vse stare raztrgane dolge in kratke nogavice, " " " volnene jopiče in suknjice, " " " volnene prte in čepice, " " " volnene odeje in koce, " " " pletenine iz volne, " " " obleke, plašče in odpadke iz raševine, " " " galoše in gumljeve cevi, " oprane bombaževе in platnene cunje, " odpadke sukna in blaga, krpice in odrezke krojačev, šivilj in strojnih pletil, " stare in nove vreče, staniol in stekleniške kaplice. Mnogobrojnih priznalnih pisem. Denar sledi takoj po uradno dovoljeni trgovini s starinami v Celovcu 9., Spengergasse št. 7. Nabiralci in nabirateljice naj se takoj oglašijo. Najboljši zaslužek za odrasle in otroke po nabiranju takih reči.

Prevalje. (Sprejem v naročje sv. kat. cerkve.) Zadnje nedeljo, 20. t. m., se je vršila v naši župni cerkvi nenavadno ganljiva slovesnost. Protestant Rihard Rapoš, 15letni mladenič, se je vrnil v naročje sv. kat. cerkve. Že več let je želel postati katoličan in danes se mu je izpolnila njegova vroča želja. Ljudje so bili ganjeni do solz, ko je glasno in razločno molil veroizpoved in sam odgovarjal na vsa med sv. krstom stavljena vprašanja.

Železna Kapla. (Smrt.) Dolgo že Žel. Kapla ni videla tako lepega in veličastnega pogreba, kot ga je videla 17. avg., ko smo položili k zadnjemu počitku povsod priljubljenega in od vseh spoštovanega posestnika in gostilničarja, gospoda Ivana Kušerja. Prišel je 30. julija z bojišča na dopust, a ne da bi si spočil in okreval — prišel je domu, da je umrl. Napori vojaškega življenja so mu nakopali bolezen, ki ga je spravila v najboljših letih prerano v grob. Izgubila je z njim domovina zvestega vojaka, narod zavednega in

udanega sina, reveži pa svojega dobrotnika. Kako je bil priljubljen pri vseh, ki so ga poznali, pričalo je veliko število udeležencev, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku, pričale so solze v očeh vseh. Bog mu bodi plačnik za vse dobro, ki ga je storil toliko ljudem! On naj tolaži tudi zastalo ženo ob bridki izgubi, ki je ravno v sedanjih časih izgubila svojo oporo. Vsem kmetom pa, ki ste kot prijatelji in znanci spremili blagega ranjkega na njegovi zadnji poti, bodi tem potom izrečena prisrčna zahvala. Ranjkega pa ohranimo še nadalje kot vzor-moža in prijatelja v spominu in se ga tudi v molitvah spominjamo! Naj mu bode lahka zemlja domača, za katero je tudi on dal svoje življenje.

Brežkavas pri Pliberku. Zopet nas je obiskala nemila smrt. Nezačuden s tem, da nam je pokosila že junakov na bojišču, je pričela svoje delo tudi med doma ostalimi. Vzela nam je ljubljeno in od vseh spoštovano Žnidarjevo mater. Sirota je pretrpela jako mnogo. Bila je čez pet mesecev prikovana na bolniško posteljo, dokler je ni poklical k sebi usmiljeni Bog. Pokopali smo jo v sredo, dne 16. avg. Nešteta množica se je udeležila pogreba in spremila umrlo k zadnjemu počitku. Rajna zapuščča moža in sedem nepreskrbljenih otrok.

St. Janž v Rožu. (O naših junakih.) Zopet je pobrala smrt enega najboljših mladeničev. Padel je na Plöknu Jožef Valentinič, tajnik „Orla“. Bil je ranjen pri Grodku: ko je okreval, moral je na italijansko bojišče. Ni se nikdar skušal odtegniti vojaški dolžnosti, čeravno je bila ranjena roka še slaba, ampak z navdušenjem je šel v boj za svojo ožjo koroško domovino. Bil je veren katoliški mladenič, ki je dal cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. Zatorej je dobil od Njega gotovo najvišje odlikovanje, ki ga more dobiti vesten junak, častno krono v nebesih. — Ravno te dni je došla zopet druga novica, ki jo poroča četovodja Šimen Bleyer, da pogrešajo od neke bitke Tomo Malleja iz Podsinjevsi, načelnika „Orla“. Nadarjen, značajan mladenič! Najbrž je prišel v rusko ujetništvo.

St. Janž v Rožu. Na Malo gospojnico bodo prihajale zopet procesije iz sosednih župnij, prosit za zmago. Laški izdajalec nam je uničil najimunitnejša svetišča Matere božje. Zato pa hočemo obiskati ta, ki so nam še ostala. Tudi tukaj imamo nje podobo, ki je bila ranjena pred 400 leti. Rane se vidijo še dandanes na njenem obrazu. Od tega časa so dohajale vsako leto procesije Mater božjo obiskovat tudi iz sosednih dežel, ko so šle na Sv. Višarje. Škoda je le, da cela cerkev še ne bo doslikana, katero bo lepo okrasil domači slikar Peter Markovič.

Podkloster. (Smrt za domovino.) Počasi sicer prihajajo glasovi od daljne fronte o usodi pogrešanih domačinov k nam, a slednjic le pridejo; da bi bili vsi ti glasovi veseli, kdo more to zahtevati? Najprej, začetkom julija, je prišlo poročilo na županstvo, da je padel Mežnarjev Francej iz Podlpe dne 6. junija 1915 pri Pilkovu v Galiciji; 26letni Francej je bil tesar ter je služil pri domačem 7. pešpolku. — Mesec dni pozneje pa se raznese novica, da se je preselil v večno domovino mladi Piber iz Peč, posestnik Janez Pignet, četovodja v domačem koroškem pešpolku. Pri padcu trdnjave Premysl, leta 1914 je bil od Rusov zajet in odpeljan v azijsko Rusijo. Do oktobra 1915 se je pridno oglašal po kartah ter vedno in vedno ponavljal, da ima trdno upanje na vrnitev! Od tedaj pa se ni več oglašil. Kako tudi? 15. novembra 1915, tako se glasi uradno poročilo, je sklenil v Taškentu, kdo ve, po kakšnih naporih in kakšnem pomanjkanju — svoje življenje — daleč proč od svoje ljubljene, domače grude. Zapuščča ženo in petletnega sinka! Isti dan, ko se je ugotovila smrt Janeza Pibra, prinese poštni pot cerkvenikovi ženi poznato vojnopoštno karto, na kateri ji vojni kurat iz bolnišnice v Szatmarju na Ogrskem naznanja, da je njen mož, črnovojnik Janez Kropfič, podklosterski orglavec in cerkvenik, dne 14. avgusta 1916 podlegel epidemiji. — Janez Kropfič, ki je blizu 15 let opravljal v Podklostru službo cerkvenika in orglavca, je bil doma iz Podkrnosa. V orglanju se je vežbal v celovski orglarski šoli. Meseca decembra 1914 je bil vpoklican ter služil pri različnih vojaških oddelkih kot kuhar kompanije, dokler se ni nalezil boleznii, ki je končala njegovo življenje. Zapuščča ženo in troje otrok. — Žalostna je pa bila usoda črnovojnika Jožefa Galob, sovskega žagarja. Dobil je 14dnevni dopust. Vesel jo maha po najkrajši bližnici od Vrat k svoji družini v Sovče, v duhu že vidi, kako veselo bo pozdravljen od žene in od otrok; kar mu zmanjka tal, in pade tako nesrečno, da si dvakrat vlomi hrbtenico. Dne 15. avgusta ga je rešila smrt v beljaški bolnišnici vseh bolečin. Tudi ta zapuščča ženo in troje otrok. — To so novi grobovi podklosterskih faranov, daleč proč od domačega kraja. Toda naj si spijo

ti junaki na galiških ali ruskih ali ogrskih planjavah, domača fara in domovina jih ne pozabi. Počivajte v miru — oddahnite se od truda v novi, lepši, večnomirni domovini!

Žalostno je!

počutiti se slabega, trpečega, nervoznega in gledati, kako pojema delavna moč. Napačna prehranitev, napačen način življenja, bridkost, skrb in drugi duševni učinki povzročajo v krvi zmanjšanje redilne snovi in tako prihajajo motenja krvnega obtoka, glavobol, pomanjkanje teka, zaprtje, tiščanje v želodcu in črevesju in mnogo drugih bolezni.

Živci so trudni!

Pomanjkanje spanja, utrujenost, duševna dremota, raztresenost, brezglavost, bolečine v udih se pojavijo in nam odvzamejo možnost, izpolniti popolnoma svoje mesto.

Novi moči — novo življenje

daje naše redilno sredstvo, posveži kri, pospešuje prenavljanje snovi in prinaša novo veselje do življenja!

Vsakemu, ki nam piše, pošljemo

zastonj zdravniško knjigo.

V naši knjigi, ki vsebuje dragocena pojasnila, pokazujemo, kako se uporablja in kako učinkuje tisočkrat preizkušeno in od najimunitnejših zdravnikov predpisano sredstvo. Mnogo važnega boste iz tega spoznali!

Pišite takoj na

ekspedicijo operne lekarne, Budimpešta, VI., odd. 477.

Pismo iz Trsta.

Dragi „Mirovi“ bralci! Veseli in dobri časi so minuli, in kdor ni bil prej zadovoljen, bo težko kaj boljšega čakal. Na marsikaj dobrega smo že pozabili vojaki in tudi gotovo domači. Meni še na misel ni več prišlo, kako dobre so kmetске mesene klobase, in ves iznenaden sem bil, ko dobim od dobre kmetске družine zabojček z mesom in klobasami z Djekš. Kakšno veselje, kaka dobrot! Obhajal sem s tem Velikonoč, čeravno je bilo maja meseca. Zelo sem hvaležen.

Žal mi je, da vam nimam posebnega poročati. Da je Gorica padla, veste sami. Res je padla, in zopet ni res, ker Gorice sploh več ni bilo. „Mirovim“ bralcem je Gorica znana s Svete gore, kamor so romali. Dober pastir da življenje za svoje ovce, najemnik pa pusti ovce in zbeži, ko vidi volka iti. Duhovniki in nepokvarjeno slovensko ljudstvo v Gorici je vztrajalo do konca. Najemniki irendentisti so jo pa bili pobrisali, ko je izbruhnila vojna. Tako je bilo v Gorici in v Trstu, kjer se pa še zmiraj kdo najde, ki skrit čaka na „odrešenika“. Pred kratkim sem se vozil po istrskem primorju. Kako lepi kraji in krasne vile, pa vse prazno. Povedili so jo v Italijo in prihajajo zdaj kot najnevarnejši sovražniki. Veliko takih smo

našli mrtvih, ali vjeli živih, ki se je ž njimi seveda tudi potem obračunalo. Da Italijani take ljudi še proslavljajo, se ni čuditi. Saj so se prej živili in mastili v Avstriji, z obrekovanjem, s slabim berilom in z laškimi šolami zapeljevali tukajšnje slovensko ljudstvo in mu izpodmaknili vsako pravico, posebno pa pravico do slovenskih šol,

Najhujši so napadali duhovščino, ki je le s trudom držala slovensko ljudstvo po koncu in med goriškimi razvalinami lahko najdete dobrega pastirja, ki je dal življenje za svoje ovčice, in ovčice zraven njega. Bridko je bilo življenje v Gorici in okolici, pa ljudstvo je vztrajalo v smrtne strahu. Rekli so: Če vojaki vztrajajo, zakaj bi mi ne. Vojak si je zopet mislil, če ti ostanejo, bomo tudi mi. Duhovniki so tolažili in navduševali ljudstvo in tudi vojake, posebno pa so tolažili ranjence in umirajoče. O da bi Slovenci imeli šole v jeziku, ki ga razumejo! Tam se mora otroku povedati, da si Slovenec, kristjan in kot tak Avstrijec. Srečne družine najdeš po naših krajih, kakor pri nas v lepih Djekšah. Tudi tukaj najdeš srečne družine, čeravno so bolj ubogi sloji, kakor je sploh svet tu bolj ubog. Kdor ima srce, ima za dom solze! Vse rajši pretrpijo, kakor da bi zapustili svoja revna stanovanja in domove, če ravno si vi doma še mislite ne, kaj mora ljudstvo tukaj prestati. Vse upa, da bo po vojski boljše in Bog daj, da bi bilo. Da nas zrakoplovi noč in dan obiskujejo, nam in vam ni novo. Zanimalo morda vas bo, če rečem: Italijanski letalci so spretni, francoski še bolj, a najboljši so pa naši. V kratkem času je naš vrli poročnik Banfield sestrelil 6 sovražnih letal. Na Veliki šmaren je bilo 7 sovražnih letal. Kakor jastreb se je zagnal med nje in kmalu sta se prekucnila dva nasprotnika. To vam je veselje gledati. Pozdrave! Jurij Gözellt.

Cerkvene vesti.

Izpremembe pri oo. kapucinih. Novoizvoljeni provincijal o. Donat Zupancič biva v Celju. Predstavljeni so: Iz Celja o. Jožef Lapuh v Krško; iz Volšperka: o. Gotard Burtscher v Hartberg; o. H. Putrih v Murau kot gvardijan. Iz Sv. Križa na Vipavskem: o. Metod Mišič v Škofjokoko kot vikar. Iz Lipnice: o. Atanazij Cizler v Murau kot vikar; o. Kamil Požar v Škofjokoko. Iz Krškega: o. Joahim Ferk v Lipnico. Iz Murau: o. Norbert Ladinig v Volšperk; o. Viktorin Fürst v Škofjokoko. Celovec: o. Anzelm Eberhard, gvardijan istotam. Hartberg: o. Placid Paar, gvardijan istotam; o. Anaklet Waltl, vikar; o. Albin Fetzl, gvardijan v Švanbergu. Iz Knittelfelda: o. Gracijan Kral v Hartberg; o. Dionizij Pristovnik v Švanberg. Iz Škofjeloke: o. Ladislav Hazemali kot gvardijan v Celje; o. Erhard Pečar kot gvardijan k Sv. Križu; o. Karl Kemperle, gvardijan istotam. Iz Švanberga: o. Ceno Lezuo kot gvardijan v Volšperk; o. Jernej Leutner kot koadjutor v Gradec. Iz Irđninga: o. Hubert Madlener kot gvardijan v Lipnico; o. Albert Mühlberger kot gvardijan istotam; o. Angelus Sattler, vikar ravnotam. Gradec: o. Tomaž Puff v Knittelfeld. Iz Sekove: o. Odilo Mekinda kot lektor v Irđning; o. Alfred Kopal v Volšperk; o. Avrejij Šerik v Celovec.

Odlikovan je bil vlč. g. monsgn. Rafko Kozák, divizijski župnik, z duhovnim zaslužnim križcem II. razreda na belordečem traku.

Duhovne vaje za duhovnike v Št. Andražu v Labudski dolini bodo od 11. do 15. septembra. Začetek 11. septembra zvečer. Kdor nima časa, udeležiti se vseh vaj, naj se ne prijavi. Prijave na kolegij S. J. v Št. Andražu v Labudski dolini.

Nevarno je zbolel na legarju dne 13. avg. č. g. Jožef Dobernik, novonastavljeni kaplan v Pliberku. Transportiran je bil v deželno bolnišnico v Celovcu. Zadnje dni se mu je bolezen obrnila na bolje. Čč. gg. sobratom ga priporočamo v molitev!

Duhovniške vesti iz Štajerske. Č. g. Franc Jazbinšek, kaplan v Ribnici na Pohorju je vpoklican v vojaško službo in sicer kot učitelj na kadetnici na Dunaju. Č. g. nadžupnik in dekan Alojzij Arzenšek bo 1. septembra v Mariboru instaliran za kanonika. Za dekana dekanije Maribor

desni breg je imenovan č. g. Anton Stergar, župnik pri Sv. Magdaleni. Za špirituala na kn. šk. mariborskem bogoslovju je imenovan č. g. dr. Maks Vraber, vikar v Celju. Za vikarja v Celju je imenovan č. g. Martin Jurhar, dosedaj vikar pri Sv. Juriju v Konjicah. Na njegovo mesto je imenovan č. g. Jernej Podpečan, dosedaj kaplan istotam.

Književnost in umetnost.

Bogomila. Nove molitvene bukvice za slovenska dekleta. Spisal Fr. Ser. Šegula, župnik v p. na Pragarskem, Štajersko. — Ta krasni molitvenik, ki se dobiva v platno vezan, z zlato obrezo, v Cirilovi tiskarni v Mariboru za borih 1 K 50 v, dasi ima 512 strani v mali, priročni obliki in v res elegantni vezavi, priporočamo kar najtopleje. Menda imamo malo molitvenikov, ki bi bili zaradi lepe zunanosti tako prikladni za darila. Vsebinska pa nudi vse, kar molitvenik vobče dati more, pouk, molitve, pesmi. Naj se vseh 120.000 izvodov, ki se jih je tiskalo, kmalu razširi po naši domovini in naj naredi naša dekleta in žene res — Bogu mile!

Nedeljski evangelji s kratko naobračbo zlasti v korist krščanskim vojakom. V Mariboru 1916. V založbi knezoškofjske lavantinske pisarne. Cena 25 vin. Sestavil Josip Zidanšek, ravnatelj deškega semenišča in profesor bogoslovja v Mariboru. To je drobna knjižica, ki se lahko nosi v žepu. Obsega evangelije za vse nedelje in zapovedane praznike, ki jim je pridejana kratka razlaga in nauk, torej nekaj mal Goffine, zares pripraven za vojake. Take poceni knjižice, ki ima vse pogoje, da se v velikih masah razširi med ljudstvo, smo zelo pogrešali. Naj bi prišla v vsako družino.

Reja domačih zajcev. Sestavil stotnik-avditor dr. Štefan Vozska, vodja zajčarne armadnega poveljstva. Prevedel dipl. agr. Alojzij Jamnik. Cena 80 vin. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Knjižica je izšla s posebnim odobrenjem c. kr. armadnega poveljstva in je čisti dobiček namenjen invalidom s soške fronte. Knjižica je zelo praktično sestavljena in bo brez dvoma mnogo pripomogla, da se bo pri nas vbodoče umna zajčjereja bolj gojila, kakor dosedaj. Knjiga ima 20 slik in 11 navodil za različno pripravo zajčjega mesa.

Spolna nevarnost. Napisal c. kr. črnovojni nadzdravnik in primarij deželne bolnice dr. Fr. Derganc. Ljubljana, 1916. Založila Katoliška bukvarna. 16 strani. Cena 10 vin. Drobni zvezčič je namenjen vojakom, pa je tudi prikladen za druge odrasle ljudi. Knjižico vsled njenega dobrega namena toplo pozdravljamo. Upamo, da bo pomagala obvarovati naš narod pred strašno kužno boleznijo.

Petrolejske svetiljke nadomestilo za večno luč (znamka „Stella“ in „Lumetta“) so zopet naprodaj. Priporočam tudi voščene sveče, kadilo, oglje za kadičnice in olje za gorivo. Trgovina sveč **Siebert**, Celovec, Stauderhaus. Razpošilja se zdaj točno na zunan.

Listnica upravnštva.

Vse cenjene naročnike prosimo, naj nam naznanijo pri preselitvah ali premestitvah poleg novega naslova tudi stari naslov ter številko, ki je tiskana v zgornjem desnem kotu naslovne pasice (nad imenom). To je zaradi tega važno, da ne bi pošiljali lista pomotoma na dva kraja, na nov in na star naslov.

Vzgojišče za deklice (internat)

čč. šolskih sester v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem

se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprejmejo se deklice, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo štirikredno ljudsko šolo; potem večja, vsaj 16 let stara dekleta, ki dobivajo popolnega pouka in navodila v vseh za gospodinjne potrebne stvari. — Na svoji četrti uri od „Narodne šole“ oddaljeni pristavi sprejmejo čč. šolske sestre tudi nekaj dečkov, ki želijo obiskovati „Narodno šolo“, v vzgojo in oskrbo. Šolsko leto se prične dne 4. novembra 1916. Plačilo 30 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovoljivo poslati čč. šolskim sestram v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

Daj nam mir, Gospod!

Enoglasna pesem s harmonijem ali orglami. Partitura 35 h pri skladatelju A. Kosi, šolski ravnatelj, Središče, Štaj. (V znamkah!) Istotako se dobi pri njem „Nab ljudske pesmi“ I. in II., znižana cena à 80 h.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

Izredna c. kr. drž. loterija

za namene vojne oskrbe.

Ta denarna loterija ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

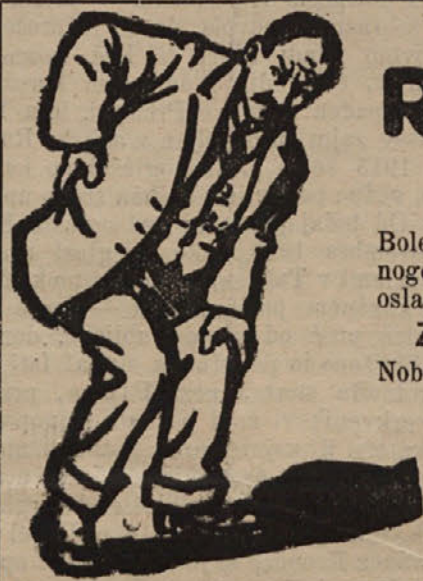
200.000 kron.

Žrebanje se vrši javno na Dunaju 5. oktobra 1916.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri c. kr. glavnem ravnateljstvu drž. loterij na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 5 (oddelek za dobrodelne loterije), v skupinah ali posamezno, tudi pisмено ob priloženem znesku. Dalje se dobivajo pri c. kr. loterijskih uradih, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštinih in železniških uradih, v menjalnicah itd.

Gd c. kr. glavnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Hočete biti od svojega REVMAZIMA

korenito ozdravljeni?

Na tisoče že ozdravljenih!

Bolečine v členih in sklepkih, otekli udje, pohabljenе roke in noge, pikanje, bodenje, nategovanje v raznih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatične in protinove bolezni.

Za ozdravljenje Vam ponujam naravni izdelek!

Nobenega splošnega sredstva, ampak zdravilo, kakor je nudi bolnemu človeštvu dobra mati narava.

Vsakemu brezplačno za poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam svoje sredstvo in svoj poučen spis zastonj. Boste moj hvaležen pristaš.

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta, VI. odd. 253.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.